

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESITŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felolós szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Laptulajdonos: ZICHERMANN HERMAN.

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 4 kor. — fil.
Fél évre 2 " — "
Közsegeknek 1 " 24 "
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díjak:

Négy hasábos petit sorért 20 fillér. Nagyobb és többszöri hirdetéseknel igen kedvező engedmények tétetnek.
„Nyilttér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fillér.
Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. L. utóda, Budapest: Goldberger A. V., Általános tudósító VII. Erzsébet-körút 14., Blockner J., Eckstein Bernát, Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában: A. Oppelík, Schaleck H. és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Gróf Degenfeld-tér 3. sz.
Felolós szerkesztővel értekezhetni naponta déli 1—2 óra közt.

Kéziratok vissza nem adatnak.

A nagy problema.

Debreczen, április 13.

A mesteremberek sorsának ügye különösen elégtérbe tolul. Elemi erővel érvényesül, mint természetes folyamata az újabbkori társadalmi és gazdasági fejlődésnek. Kénytelen kellett vele törődni a törvényhozásnak, kormányának, mindnyájunknak, mert a kisipar dolga nem csupán azoké, kiket elsősorban közvetlenül érint: a kézműveseké, hanem az egész országé, melynek fontos és jelentőséggel bíró része az iparos-osztály.

Sorsának alakulása nem új. Régi az, de rohamos hanyatlása oly fokot ért, hogy immár csakugyan erélyes cselekvésre van szükség. Ki kell emelni az elméleti viták meddő áradatából és helyes is, ha szaktestületek, társulatok tüzesen gondolkoznak megoldási módokról, keresik, kutatják az eszközöket, melyek alkalmasak lehetnének egy nyomorban levő osztály helyzetének orvoslására.

A gyárpar fejlesztésének szüksége ebben az országban összes közgazdasági törekvésünk célja. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy a kisipar ügyének megérdemelt fontosságát ne tulajdonítsunk. Legkevésbé vezethetjük ez arra, hogy a kisipar életképességébe vetett hitünk megintogjon. Világszerte megvan arra a tapasztalat, hogy okos iparpolitikai mellett a kézművesmesterek nemcsak megélhetnek, de szükséges kiegészítői a gyáraknak és vállalatoknak.

Csak hogy egyszer már komolyan tenni, cselekedni kell. A cselekvés kiindulási pontja pedig csak az lehet, hogy főre kell vetni azt a kishitűséget, mely a kisipar jövődjének megítélésében kormánytól s társadalomtól lábrakapott.

Ugy beszélnek, irnak és gondolkoznak a kisiparról, mint siralombházban kétségbeesetten küzdő halálra tértől, kinek elmulta megszabott időhöz van rögzítve. Ez végzetes.

A sőtétlátás megbénít az erélyben, megpuhitja a munkára rendelt izmokat. Elcsüggedt hadsereggel nem lehet győzedelmes csatákat megvívni.

A kisiparos osztályban ma még van erő és életképesség. Ezt elorvasztani engedni helyrehozhatatlan bűn. Törvényhozásnak, kormányának minden rendelkezésre álló eszközökkel meg kell akadályozni az életerő elpusztulását. Nem jóakaratu rendeletekre van szükség, nem bölcs tanácsokra, de tettekre. Cél tudatos, határozott cselekedetekre.

Mindenekfelett emelni kell az iparos-osztály önértékét, életbizalmát. Ujra föl kell éledni a régi szellemnek, mely bizik a jövőben, bizik abban, hogy becsületes igyekezettel, komoly akarattal alapot vethetni egy tühretőbb jövőnek. A kisiparos osztály, alkalmazkodva a modern követelményekhez és átalakuláshoz, e jövőt megteremtheti magának. A munkának tehát minden oldalon teljes határozottsággal meg kell indulni. A kézművesek szakbeli képzettségét és erkölcsi beltartalmát kell helyreállítani. Jól nevelt tanoncok, jól képzett segédek — képezik az iparos-osztály sorsának alapjait, olcsó és könnyű hitelszervezet oszlopait, egészséges, friss szervezet betetőzését.

Ha a kormány és társadalom ezek biztosítására a tettek mezejére lép, a kisiparos-osztály léte iránt nem lehetünk bizalmatlanok. Csakhogy már egyszer komolyan akarni kell. Az olcsó biztatások és kenetteljes tanácsok fonnyadt politikáját abbahagyni és reális kisipari politikát kell üzni. Cselekedeteket várnak, munkát az évek óta tartó ingadozás, bizonytalanság és ígéretek helyébe. Friss lüktető életet, mely alkot, teremt, gyümölcsöket érlel. Nem összetett kezekkel kell szemlélni a nemzetet egyik nagy és terjedt rétegének pusztulását, elzűllését, melyet meggátolni nemzeti jelentőségű feladat és parancs.

Ny.

A munkásokért.

Debreczen, április 13.

Egy kis füzetke akadt nemrég a kezembe. Czime: „A mi segítő pénztárunkról, vagyis: Magyarázata annak, a mit minden embernek, a ki a maga és családja sorsával törődik, ismernie kötelessége!”

A mit a kis füzetkét átolvastam, édes örömmel és meglepődéssel telt meg lelkem, hogy ne, hiszen egy rendkívül fontos és a szegény munkás s gazdanép sorsát javító, illetve biztosító intézményt ismertem meg benne, mely megérdemli, hogy vele közelebből foglalkozzam.

Először is őszinte köszönettel tartozunk mindannyian Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek, mint a kinek lelkes törekvése, nemes filantrop érzelme s buzgó, lankadatlan munkája eme szép és humanus intézményt létrehozta.

Köszönet illeti a kormányt, mely 100.000 koronával járult a munkás-pénztár megalakításához s segítségét a jövőre is megígérte.

Köszönet a parlamentnek, melynek tagjai egy napi tiszteletdíjukat a pénztár javára felajánlották.

Köszönet végül a magas klerusnak, a birtokos osztálynak, vagyonos polgártársaknak, ismeretlen, névtelen adakozóknak, köszönet mindenkinek, kik nagyobb s kisebb összegekkel, alapítványokkal, adakozásokkal a munkás-pénztár létrejöttét elősegítették.

Ezzel tartozunk eleget tenni kötelességünknek.

A munkás-pénztár vezetése a földmivelésügyi miniszterium központi igazgatóságának kezében van, mely mint munkásügyi osztály, egyrészt az ország minden városában s községében levő helyi bizottsága felügyel, illetve utasítással ellátja, másrészt mindenkinek utbaigazítással s felvilágosítással szolgál. Kezelését direktre erre a célra kinevezett kormánybiztos eszközli, úgy hogy az egyöntetű

működés s a munkás-kérdés sikeres működése már eleve biztosítva van.

Lássuk már most az intézmény célját s feladatát.

A munkás-pénztár célja: baleset esetében tagjainak csak ingyen gyógykezelést nyújtani s munkaképtelenség esetén mindaddig, míg a tag munkába nem léphet, segélyben részesíteni.

Ha pedig oly súlyos baleset éri, hogy ennek következtében meghal, hátramaradt családját 400 kor. segélyben és 100 korona temetkezési segélyben részesíti.

Másodszor, ha 10 évi tagság után munkaképességét elvesziti, havi 10 korona segélyt kap, halál esetén pedig tagsági ideje tekintetbe vételével 200, 250, 270 korona segélyt nyújt özvegye, illetve hátramaradt árvaiknak.

A tagdíjak oly csekély összegbe vannak megállapítva, hogy a legszegényebb embernek is módjában van az intézmény előnyeit magának biztosítani, illetve a munkás-pénztárba belépni.

A könyvecske 45 oldalon az intézmény előnyeit, a feltételeket, segélyeket, a díjak beküldését, a pénz biztosságát tartalmazza, népies nyelven, a nép gondolatmenetével elmesésen, egyszerűen, okosan a nép szívéhez s lelkéhez szól.

A nemrégiben lezajlott szomorú munkás-tüntetések eléggé bizonyítják, mennyire szükség volt egy ily intézményre, mely a munkás- és gazda osztály érdekeit ily szépen felkarolja. Eltekintve az intenczióktól, melyek az intézményt létrehozták, a munkás- és gazda osztály számos kiváló érdeke nyer itt védelmet. Hisz a munkás- és gazdanép tömörülését, önbecsülését, okos gondolkodását, türelmét, megnyugvását, takarékosági hajlamát, komolyságát, jövőjét mi sem mozdíthatja elő jobban, mint éppen a munkás-pénztár. Ez az intézmény szociál-politikai kérdésünk megoldását célozza; mert lelket-

TÁRCZA.

A vén muzsikus.

A „Debreczen-Nagyv. Értésítő” eredeti tárczája.
Nem haragszik meg érte, ha szemébe mondok is. Egy-egy nagyot sóhajtván, velem együtt mosolyogja. Lehet is, mert bizony vén legény már önkényelme. A kinek hátát maholnap a nyolczadik X. tapogatja, az bizony nem mai csirke már. De nem ám. Hja! eljár az idő felettünk. Elbizony.

Ha szép, sudar fenyő-alakját, tüzes vaszeméit, piros arczszínét látom, a kételkedés bizonyos árnya lopódzik szívembe. Sehogyse akar kóhákombá meenni, hogy már jóval túl volna a nyolcz 75 éven. Csak, csak az a hófehér süti erlő azzal a kikent-kifent németet spékélő hatalmas két ezüstpajusz — csak ezek, ezek látszanak valámint regélni arról a tisztos korról.

Éa, a ki állig vagyok ennek a szép időnek a felén, valamicskével túl, nem egyszer irigykedve nézem viharral, vészszel daczoló erejét, hatalmas, erős izmait.

Az a jókedv, az a kifogyhatatlan kurczhumor, az a testi és szellemi frissesség és ruganyosság csodálkozásra kellenek. Irigylem, irigylem sókszor tölé!

Mikor én már a fejemet vakarom a sok fa- és kocszszámla miatt; mikor már jól benne

vagyunk a hideg, dermesztő télben: az én öreg czimborám akkor kezd csak még gondolkolni — a fárol. Egy heti gondolkodás után — mert annyit kell neki — végre nagy nehezen ráadja a fejét; megerölteti magát: — hozat egy méter fát.

És miután udvaromba kocsit nem jöhet a sok rózsá és diszbokor miatt, fáját rendszeren az utcára, a kofa elé rakják. S a magad uram, ha szolgád nincs — élvénél fogva, mindig ő maga bordja be, csikorgó hidegben, hóviharban és sokszor egy ingujjban. Hasztalan korholom a kedves öregét. Ijesztem minden nyavalyával, betegséggel — hiába. Neveti bozontos bajszja alól, majdnem füti gyöngédségemet.

— Hej, hej! — tör ki belőle ilyenkor — a kismiska ez még ahhoz képest. . . a 49 iki roppant szigorú telre gondolva. . . Ha az el nem vitt, ettől nem félek.

Béhardja kamrácskájába és maga vágja, aprózza is fel. Csodák-csodája! a leghosszabb, a legszigorúbb telet kibuzza vele. . . ki! — veti oda a rozsz világ, mikor tiszter anyyi értékűt — folyékony alakban — szed be. Könnyű akkor?

Bármint legyen is, elég az hozzá, ha mindnyáján ennyi fával mennének tél uram elé, a világ összes fakereskdői beadnák a kulcsot: — még ma csodót mondana mind.

Satnya, pulya kor még satnyább, még pu-lyább ivadékaiknak 16 — 18 — 20 fokos meleg kell.

Kényelmes, puha fészék, akárcsak valamely bárosnyokacsóju kisasszonykának! Hja! üvegházi nővények vagyunk. . .

Elgondolom. . . édes Istenkém! — midőn e félistenek egyikét nézem — beh csodás, beh tündéri egy kor. . . beh ragyogó, káprázatos fényű, beh lélekemelő, tüneményszerű lehetett dicső szabadságharcunk! Nem csodálom, ha ilyenek előtt vesszétül futott a bösz ellen, ha nyulakká váltak azok a hires tollbokrétás, czopfos generálisok! Tudni, futni — futni kellett volna ezek előtt, még magának a tüzes pokolnak is!

Értem. . . értem. . . fel tudom fogni adáz ellenünk alapos félelmét, halálos rettegését. Kik voltak? . . . mik lehetek e most is félelmes, tisztelet poroncsoló alakok virágokban? . . . 53 évvel ezelőtt! . . .

Vitézek! Sasok! Harci oroszlánok!
Ha együtt látom két fiával, mosolyognom kell. A büszke, óriási cser mellett: hitvány, törpe fenyők! Éppen úgy néznek ki. Félkézzel, nevetve gyűrhetné őket zsebre.

A milyen vén legény, olyan régi muzsikus is. Azt mondják, a világra is muzsikával jött. Muzsikált, ha nem egyébbel, hát a — szájjával.

Azóta pedig, zenei hajlamát követve, a világ minden hangszerén remekül játszik. Oly édesen, oly bájosan, hogy öröm hallgatni! Különösen szép nyári és őszi estéken, ha nyitott ablak mellett hallatta remek játékát: egész bucsujárás

van abban az utcában. Kicsinyek, nagyok ott tolongnak, ott sétálnak ablaka alatt.

Azoknak a gyönyörű, fülbemászó, zamatos magyar daloknak édesen ringató, andalító hatása alatt messze kalandozó lelkünk oly boldog, mint a szendergő gyermek édes anyja lágy ölében! . . . Hol megrikat, hol felvidít! Különösen, mikor azt a kedves, zugó-bugó, siró-rivó, kesergő, panaszló, döngő, szép Rákóczi-indulót buzta. . . huzza félóránok keresztül. . . óh, óh, aranyozni szeretném csontos ujjait!

Beh kár, — el-elmerengve rajta, hogy mind ezt magával — rideg sirba viszi. . . kár, kár! . . .

E mellett jeles zeneköltő is. Szép magyar hazánkban, széltiben-hosszában nem egy csinos, nem egy kedves dalt huznak, énekelnek föle. Huzzák, énekelik, csintalan arató lányok dalolgatják, anélkül, hogy tudnák: ki az, kinek nemes, frzöz szívéből e virág fakadt! . . .

Midőn egykor, régen, zugó sebes szárnyakon bejárta a hazát a varázsige: „A haza ve. szélyben van” — a többivel együtt ő is az imá. dott haza védelmére sietett: honvéddnek állt. A szabadságharcnak nevezetesebb csatáit mind végig harcolta hol karddal, hol karmesteri pálczával kezében.

A gyászos temetés, a gyalázatos árulás után hónapokat bujdosva, végre kis városban telepedett le.

Ki kereste, ki bántotta volna az egyszerű, kopott énekes madárt? Lett volna csak olyan

len izgatásoknak többé a munkás s gazda-nép felülni nem fog; tisztelni s szeretni fogja mindazokat, kiket eddig félrevezetésből meggyűlölt. Munkakedve, ereje, szorgalma csak hatványozódni fog s nemcsak anyagilag fogja élvezni eme jótéteményeket, hanem önmaga rá fog jönni lelkiének ápolására, nemesebb érzelmei fel fogják benne kelteni a szép iránti érdeklődést, olvasni fog, okul s tanul; az élet eseményein nem fog átsurranni, nem lesz előtte érthetetlen az, a mi eddig csodaszzerűnek tűnt fel előtte, hanem a maga józan s tiszta eszével meg fogja érteni az eseményeket. Önmagát fogja felvilágosítani, alkalmat lesz a gyermekeit az élet számára nevelni, s nem úgy nőnek fel majd, mint az ut szélén a család, a dudva.

Értelemes és türelmes gazda s munkás-osztálylyal pedig a legnehezebb kultur-kérdéseket is meg lehet valósítani.

Igen fontos szerepe van azért ez intézménynek, mert előkészíti a talajt a nagy nemzeti ügynek, a munkás s gazda-osztály boldogulásának.

Ezért üdvözljük kitörő örömmel a munkás-pénztárt, kívánva neki fényes sikert s a legjobb eredményeket. Adja Isten!

H. J.

HÍREK.

Megint....

Megint visszatértem oda,
Honnán elindultam régen.
Ujból róla zeng a dalom,
Kiért hevült szívem, vérem;
Hittém balgán, hogy majd később
Feledni is lehet talán,
Csak visszatértem szívembe a
Régi kis ívrakó leány.

Nem voltam honn egy hét óta,
Messze voltam idegenben,
S a magányban az emlékek
Megrohantak hevesebben.
Elgondoltam úgy magamban,
Hát vajjon ő gondol-e rám?
Szívét érzi-e dobogni,
A szép kis ívrakó leány.

Tegnap jöttem meg utamból,
Gyorsan jöttem korrigálni.
Eh megnézem, nem pirul-e,
Hogyha meglát? legyen bármi!
Ah, szembe jő, arca bitor,
Egyik percében, majd halovány,
És alig mer felém nézni,
A szép kis ívrakó leány.

Óh hát, a mit félve hittem,
Min merengtem nappal-éjjel,
Ábrándjaim, az édesek,
Nem foszlódtak tehát széjjel.
Megint peng hát majd a lantunk,
Mely mindig új rímekre vár,
Mikre pompásan rácsendül
„A szép kis ívrakó leány.“

Gáz.

— **A debreczeni szegényügy rendezése.** A debreczeni szegényügy rendezése érdekében nagyobb szabású intézkedések történtek.

— Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány és Oláh Károly tanácsnok megkeresték a nagyobb város-bizottság rövidesen utána a tanács és a közgyűlés is foglalkozik. Erős a reményünk, hogy az új szabályzat alapján a szegényügy városunkban is arra a színvonalra emeltetik, a mi egy nagy városhoz, mint annak szegényeihez is méltó lesz. A javaslat különben felöleli azt is, hogy a szegényügyi bizottság ne csupán néhány, hanem legalább 30—40 tagból álljon. A város kerületekre osztassék, ahol a bizottsági tagok felosztva kötelesek a szegényeket felkeresni, helyzetükről személyesen meggyőződni és a segélyezés módjára és mérvére nézve javaslatot tenni.

— **Kocsiverseny Debreczenben.** A debreczeni gazdasági egyesület tudvalevőleg elhatározta, hogy az idén is rendez lódiadjást, amelynek érdekességét újabb határozat szerint kocsiversenyvel is növelni akarja. A lódiadjást és kocsiversenyt június hó első hetében s eddigi megállapodások szerint a lóversenyterén fogja megtartani. Az előzetes intézkedéseket a díjazás és versenyei sikere érdekében már meg is kezdték.

— **Államosítás.** A közigazgatás államosítása annyi esztendei vajadás után most már megérett arra, hogy rövid idő múlva egyenként kerüljenek a különböző közigazgatási szervek állami fennhatósága alá. A közigazgatás egyszerűsítését célzó legutóbbi elkészült törvény, mely a vármegyei pénztárakat kivéve a megye hatásköréből és állami pénztáraknak minősíti, nem is egyszerűsítés, hanem egy darab államosítás. — Közigazgatási szakférfiak szerint első sorban a rendőrség kerül államosítás alá, azután az árvaszékek, számvéviségek. Mindezeket azonban — mint biztos forrásból értesülünk — megelőzi a mérték-hitelesítő hivatalok államosítása. Egészen véve nem oly fontos hivatalok ezek, mint a rendőrség, vagy a számvévisés és nem is végeznek annyira állami jellegű munkát, mint am azok, de maga az a körülmény, hogy a mérték-hitelesítés az állam jogkörébe, érdekébe vágó hivatalos működés indítja az államot arra, hogy a mérték-hitelesítő hivatalokat már ez év őszén állami felügyelet, illetve kezelés alá vegye a tisztviselőkkel együtt. A város kezelésében csupán a hordóhitelesítés marad meg. Ezek után nem kétséges többé, hogy az államosítás, habár lassan és óvatosan, de megkezdődik és rövid idő múlva a községek háztartása és közigazgatása az állam ügykörébe lesz beosztva.

— **Figyelmeztetés a kivándorlóknak.** A belügyminiszter egyik legújabb rendeletében meghagyta a hatóságoknak, hogy a kivándorolni óhajtó népet figyelmeztessék arra, hogy az illető vállalkozókkal, a kik szerződést akarnak a munkára, a szerződést még itthon kössék meg, mert sok esetben csak csalogatás volt az ígéret s szerződést vagy egyáltalában nem kötöttek velük, vagy csak igen gyarló módra.

— **A betörő nyomában.** Dobos József rendőrbiztos ismét tanujelét adta ügyességének és hasznavehetőségének. Fáradhatatlan buzgalommal és kitartással látott hozzá, a naponként meg-

megújuló betörések tettesének kinyomozásához. Fáradságának a kívánt eredménye meg is lett, mert a tettest Törös Szűcs József háromszoros katonaszökevény, csavargó kőműves személyében szíves készséggel tett eleget a kérésemnek s a sikerült kinyomozni. Törös Szűcs József állambetérkezett szabályrendeletek átánulmányozása után a helyi viszonyoknak megfelelő új szabályzat készül, amelylyel legközelebb a szegényügyi bizottság rövidesen utána a tanács és a közgyűlés is foglalkozik. Erős a reményünk, hogy az új szabályzat alapján a szegényügy városunkban is arra a színvonalra emeltetik, a mi egy nagy városhoz, mint annak szegényeihez is méltó lesz. A javaslat különben felöleli azt is, hogy a szegényügyi bizottság ne csupán néhány, hanem legalább 30—40 tagból álljon. A város kerületekre osztassék, ahol a bizottsági tagok felosztva kötelesek a szegényeket felkeresni, helyzetükről személyesen meggyőződni és a segélyezés módjára és mérvére nézve javaslatot tenni.

* **Köztudomásu,** hogy a Zoltán-féle csusz és köszvény elleni kenőcsben egy oly ki-próbált szert ösmernek az orvosok és betegek, melytől még azok is, kik 15—20 év óta szenvednek s furdókat és különféle szereket eredménytelenül használtak, néhányszori bedörzsolés után meggyógyulnak. Üvegje 2 kor. Zoltán B. gyógytárában Bpest., V. Sétátér-utca.

— **A csolnakázó tó.** A csolnakázó sport hívei bizonyára örömmel veszik tudomásul, hogy a csolnakázó-egylet vezérferfiái most nagyobb arányú átalakításokat tesznek, új csolnakokot szereznek be, a mulatóhelyet kiegészítik, szóval úgy rendezkednek be, hogy az a folyton szaporodó sporthívek igénye és izléseinek minden tekintetben megfeleljen. A csolnakázó egyesület a megnyitást ünnepélyességgel óhajta összekötni s azontul gyakran lesznek a csolnakázó tavon versenyek s a különben kellemes mulatóhelyen táncvigalmakkal egybekötött ünnepélyek.

— **Arlejtés egy pénztár szolgálatában.** Komikus dologról beszélgetnek most Hajdu-Böszörményben. A városi takarékpénztárhoz igazgatósági tagokat a városi közgyűlés választ. Ezekből kerülnek ki a napi biztosok, kik két hetenként felváltva napi 4 koronáért végzik tisztüket. Azonban, mert vannak olyanok, kik magukat társadalmi foglalkozásuknál fogva le nem kötik, átadják szolgálatukat olyanoknak, kik rá is érnek, el is végzik. Ezek aztán felvállalták előbb napi 2 koronáért. Most már egy igazgatósági tag azt hirdeti, hogy ő lejjebb szállítja az árat s napi 1 korona 80 fillérért is dolgozik. Azt hisszük, hogy e spekulációról sem az intézet érdemes tisztviselőinek, sem a város polgármesterének nincs tudomása.

— **Emberélet huszonhét tojásért.** Márczius 31-én Zsíkó János alsó-nyéki lakos agyonütötte Bárdos Ferencz decsi lakost. Bárdos szolgálja volt Zsíkónak s csak néhány nappal ezelőtt hagyta ott gazdáját. Márczius 31-én visszament Zsíkóhoz, hogy a még ott maradt ingóságait is elvigye; Zsíkó ki is adta neki ezeket, de mielőtt Bárdos eltávozott volna, szeméretet, hogy a szolgálata alatt elveszett 27 tojást ő lopta el. E miatt szóváltásba elegyedtek és Zsíkó mellette lökte, majd egy karóval úgy fejbe ütötte Bárdost, hogy az másnap az ütés következtében meghalt.

— **Megszúrta önmagát.** Czizik József fiatal szubanc valami botot faragott a napokban biciskájával, a mit erre a célra jól kifent. A faragásban azonban ügyetlen volt a legény. Amint a fadarabot a melléhez szoritotta s úgy faragott rajta, a kés megcsuszott s mélyen a mellébe batolt. Szerencsére nemesebb részeket nem sértett, de így is súlyos sérülést szenvedett. Szüleinek Teleki-utcai lakásán ápolják.

— **Hizelgés cipőbőrrel.** Nehány nappal ezelőtt Klár Mór Piac-utca 9. szám alatt levő üzlethelyiségéből kilenc pár vörös és hét pár fekete férfi cipő felsőbbért lopott el valaki. Klár Mór panaszára a rendőrség Fehér Mihály rendőrbiztosot bízta meg a nyomozással, aki hosz-

szas utánjárással az ellopott tárgyak egy részét Kellner István cipészénnél megtalálta. Kellner István állítása szerint a kérdéses bőrtököt ő a vele vadházasságban élő Szűcs Juliánától kapta, a ki bizelgésből lepte meg vele. Hogy azok lopott jószágok voltak, arról ő mit sem tudott. Az asszony ellen megtették a feljelentést.

* **Első Leánykiházasítási Egylet m.**

sz. Leány és fiu biztosító intézet. Ezen intézet 38 ik kezelési éve, melynek jelentése Schwarz Armin elnöklése és számos tag részvétele mellett márcz. 31-én tartott közgyűlésen előterjesztett, ismét minden tekintetben kedvező és sikeres volt. — A jelentésből a következő figyelemreméltó adatokat kivesszük: 1900-ban új beiratkozás volt 14.969 juza ékrsz, tulnyomó részben a fiatalabb korosztályokban, a mi tekintettel a mult esztendőben általában uralkodott rossz kereseti viszonyokra igen tekintélyes eredmények nevezhető. Nászjutalékok és visszafizetések fejében kiutalványoztatott: k. 509,264,90. — A díjtartalék az 1900-as eredményről való k. 1.271.917,19 átutalásával 5.780,652 — koronára emelkedett, a többi tartalékokhoz k. 115,517,81 csatoltatott, úgy hogy azok összege: k. 826,410,29. A hivatalnoki nyugdíjalap részére k. 4000 szavaztatott meg és ennek összege immár k. 64,685,29. Bevétel volt k. 2.125,992,40. — A mérleg végösszege k. 6.717,255,21, mely a következő tételekben nyeri fedezetét: Intézeti épületek — k. 15046,68 leírása után k. 1.489,622,16. Elsőrendű 4 1/2%-os állam- és egyéb óvadékképes értékpapírok k. 2.164,092. — Takarékbetétek k. 2.171,392,01. Kölcsönök saját kötvényekre k. 269,053 11. Hátralékos díjak k. 429,370 21. Szerelvények — k. 5335 leírása után k. 10.000. — Hivatalnoki nyugdíj betétei: k. 60.510 97. Készpénzkészlet: k. 123,304,75. A jelentés és mérleg helyesléssel tudomásul vétetett és miután Grünvald Mór városbíró indítványára Schwarz Armin elnöknek, Kohn Arnold vezérigazgatónak az egész igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak, valamint az intézet mathematikusának Bogdy S. a budapesti kereskedelmi akadémia tanárának köszönet és elismerés szavaztatik, újra megválasztatták a felügyelő bizottságba egy év tartamára: D. Alexander Bernát tanár, Dr. Simonyi Zsigmond tanár, Heger József, Seifensieder József, Werthemier Albert és Well J. Dávid. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kiküldöttek: Blazek J. Antal és jelitai Woyciechow-szky Vilmos, a magy. leszámítoló és pénzváltó-bank főtisztviselője. — A jelentés kapcsán közöltetett, hogy 1901. márcz. 20-án Dr. Stamberger Ferencz kir. közjegyző közbenjárásával 7 darab egyenként 1000 -1000 koronáról szóló díjmentes nyereménykötvény kisorsolása megejtett. Kisorsoltatták a következő alapkönyvszámok: 1337. Toch Samu ur Budapest, 4545. Grujicic Vajko A. ur Blejina. 688. Bruck Vilmosné urnő Nyir-Bátor, 3489. Lakatos Gyula ur Szil-Németi, 5495. Guttmann Gerson ur Pécs-Ujfalu, 6720. Németh József ur Székesfehérvár, 3165. Lindenbaum József ur Budapest.

+ **Durátor által** a cipőtalp minden 3—4 hétben egyszeri bekenéssel ötször oly tartós és vízáthatlan lesz. E kiváló hazai készítmény nagyon sok takarékos embernek szerez örömet és bizonyára kevés családnál fog hiányozni nem sokára. Ára 1 és 2 korona. Póztán 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve küldi a Duratorgyár, Budapest, Lipót-körut 1/b. szám Kapható azonban mindenütt.

kis-féle vagyona, vagy legalább annak fele, tudom isten, bemuszikált volna neki!

Még mai szép hangja és zenei készsége tőrhetővé tették a szomorú, gyászos napokat. Órák adásából tartotta fenn magát. Hovatovább keiesetté, közkedveltségivé lett. Pár évvel később már saját zenekara, vagy a mint könnyelven mondják, bandája volt. Nem is egy, hanem kettő. Mint híres és keresett karmestert, a kényelem és jólét kezdtek környékezní. — A vidám napok, a könnyű, boldog évek egymást váltották. A dáridót dáridó követte. Dinom-dánom járta. A könnyelmű, bohém természet nem gondolt a hol-nappal. Csak a mának élt! gondolta, mint az effélék szokták gondolni: a ki hátul marad, tegye be az ajtót. Csodálatos. A legtöbbször a másnak szánt szerep — nekik marad. Itt is ugy történt.

A szép napok véget értek. Az ifju kor elrepült. Vele szép madarai. A puha, boldog fé-szek kibűlt, üres lett. Angyaljóságú felesége rég pihen. „Fiai? Ki erre, ki arra. Egyik az ország egyik, a másik a másik szélén. Küzdenek a kenyérért, mint a legtöbbször.

Egyedül van kis szobácskájában a galamb-ősz vén muzsikos. Ajtáján sokszor be-benéz, kopogtat a hivatalos vendég: — a szükség. Nemes-lelkű leánya és veje segítik az öregot, a hogy lehet, a hogy teik. Ezek táplálják. Olykor-olykor szép kis unokái meg-meglátogatják. Van öröm, zaj, lárma a kis szobácskában. Ilyenkor a szegény százesztendő zongorának is kijut. Bánja is az öreg. Hiszen ugyse sokáig kell már. Hadd

mulassanak a kicsinyek! Ezek édesítik keserű napjait... ezek, ezek hoznak még egy fénysugárt a sötét éjbe... ezek, ezek aranyozgatják a hosszú, örömtelen élet magányos alkonyát!

Egyedül van, egyedül él. Maga veti ágát, maga seprí, porolja szobácskáját. A sok rokon, jóbarát, sógor, koma — rég kámforrá váltak. Nem ismerik. Bezzeg ismernék, bezzeg tudnák merre nyilik ajtaja, ha, mint hajdan, traktálnák őket!

Csak két hü barátja maradt: — pipája és hegedűje. E kettő üzi gondjait. E kettő gyó-gyítja, csititgatja fájdalmait.

Néha-néha be-betértek hozzá... fel-felhivom egy-egy pohár borra, sörre... meg-megkinálom egy-egy jó szivarral, vagy ha látom, hogy sűtké-rezik, mellé ülök... és ilyenkor el-elbeszélgetünk erről-arról, a fényes multról, a dicső korszakról, a szomorú napokról. És ha még van ideje — mert még most is órákat ad — órákig is elbe-szélgetünk.

Egy ilyen alkalommal a következő jóízű dolgot mesélte:

— Tudja jól, hogy felém az ördög se botlik. Drága rokonaim kerülnek, mint pestisest... képzelheti meglepetésemet, midőn a kilincset egy-másnak adva, ma ez nyitott be hozzám, holnap hol a kezemmel feleleltem; Ezt pedig vehette az, holnapután a harmadik. Ma ebédre birtak, holnap vacsorára, holnapután pedig disznótorra.

Elfogadtam a nélkül, hogy okát tudtam volna a találynak. Egyik sógorom a szabó, egy új rend ruhát; a másik a kalapos, egy új kala-

pot; a harmadik a szűcs, egy meleg bárányszőrpipkát... szóval: ki ezt, ki azt ajándékozott. Sohse szívtam annyi jó dohányt, mint akkor!

Kezdtem tisztelet, becsület tárgya lenni... Ha gazdag lennék — gondoltam magamba — tudnám, érteném a kedveskedés, a farkcsóválás okát. De így? Talány maradt sokáig előttem...

Hahaha! Nevetett az öreg, pipkáját oldalra tolvá, fejét vakargatta. Azután tovább folytatta:

— Ilyen ebédek, vacsorák alkalmával csak nézek, csak bámulok, hogy nincsenek-e ezek meg-bárgyulva, midőn agyba-főbe kezdenek dicsérni... hogy milyen jó vagyok... látszik, hogy szeretem a feleségemet... szép dolog... tessék ebből sógor, tessék abból... Lassan-lassan kezdett fejemben derülni. S midőn rájöttem a dolog nyitjára, kac-zagásomat magamba folytva, kezdtem nem jól — hallani. Hah! — gondolám, ugy vagyunk? Hát innen fu a szél?

Hahaha! Hehehe! — és nevetett egy sort. Majd tovább fűzi:

— Kétszer, háromszor is hagytam valamit kérdezni, mikor olyasmit kérdeztek, a mi a do-log nyitjára vezetett volna. Kerültem a világos feleleteket, a hosszú beszédet, akárcsak a macska a forró kását. S ha feleltem is, hol a fejemmel, holnap hol a kezemmel feleleltem; Ezt pedig vehette igennek is, nemnek is.

Hihíhi! Hohóhó! A szamarak! — tört ki belőle.

— Tovább, tovább, — biztatám. Ne kac-zagja el a javát. Lássuk már a medvét!

— Hát... a dolog ugy történt, fűzi még mindig hahótva, — tovább, hogy alkonyat fele egy-egy órácskába be-be tekintetem mindennap a temető uti korcsmába — egy pohár borocskára. Ki veheti azt tőlem rossz neven? Senki.

Öreg legény vagyok. Nyikorgó torkom mindig száraz, talán a vénségtől — hát... hát kenni kell. És — veti utána torkát köszörülve — magyar ember a jó itókát sohasem veti meg és — ilyen alkalommal hol egyik, hol másik drá-galatos rokonnal találkoztam. Ha kérdezték: hová? Szomorú hangon, kalapomat jobban szem-memre buzva, pálczámmal egyet suhintva a leve-gőbe, a temető fele: oda, ni! — nyögtem!...

Hej! pedig dehogy oda; a korcsmába vitt a lábam mindig.

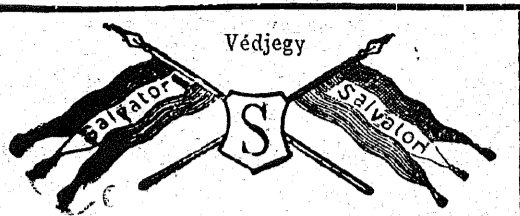
Itt elhallgatott a vén kujon. Kiverte pipá-ját. Majd rágyújtva, imígyen folytató:

— És — és — veszi észre, hogy megint a faképnél hagytak. Vége a bucsunak. Egyik sem botlik erre. A világért se! Vége a jó élésnek is, mióta turpisságomra jöttem... Most százszor rosszabbak! Ezerszer mérgesebbek! Tehetek-e én róla? Aligha. Miért voltak vakok? Én — nem hazudtam. Sohse volt kenyerem. Ha ők így-ugy értették — nem az én hibám... És — képzelje, sohajta nagy keserűséggel tovább, ha találkoznak, ha az utcán látnak, elfordítják fej-jüket, felém se néznek. Csakhogy tüzet nem ki-áltanak!

Hahaha! A vakok! Az ostobák!...

Porse Vilmos.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

kétféle sikerrel használják. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

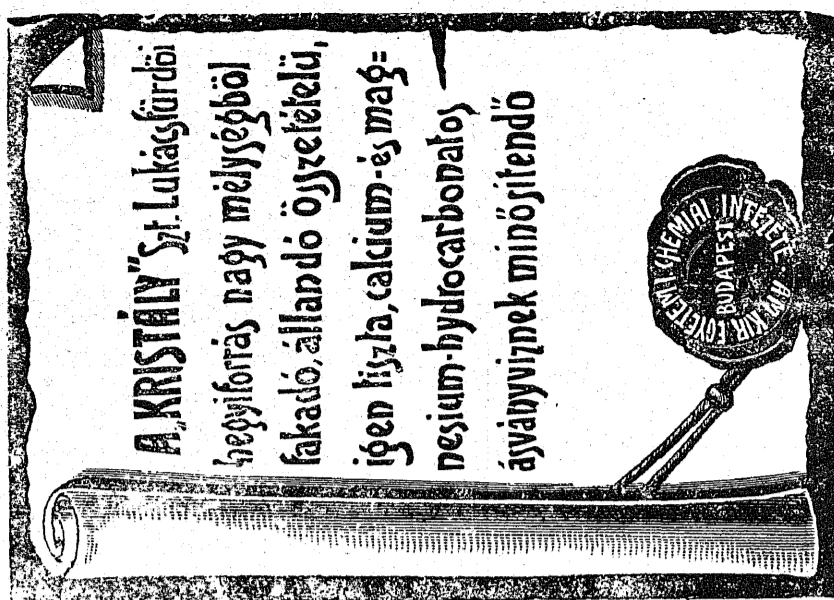
Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerházakban. A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

CHOCOLAT
SUCHARD

Világkiállítás Páris 1900

nagy díj
a legmagasabb kitüntetés.

A KRISTÁLY St. Lukásfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó összetételű,
igen tisztá, kalcium- és mag-
nesium-hydlocarbonátos
ásványvíznek minősítendő

„Több száz kiváló orvos által ajánlva.”
„A legízletesebb és legolcsóbb ásványvíz.”
„Kapható minden jobb fűszerkereskedésben
és vendéglőben.”

Türelmetlenül! A híres.
MAUTHNER FÉLE MAGVAK
zacskóin
rajt áll a MAUTHNER-NÉV.
A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNERTŐL való
és ha mintolyant ajánlják,
tessék visszaautasítani.

Jobb és megbízhatóbb
gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőket
27 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN

Irodák és raktárak: VII. Rottenbiller-utca 33.
(Közúti villamos megállóhelye.)

Elárúsító: VI. Andrassy-út 23.
helyiségek: (A m. kir. operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra
ingyen és bérmentve küldi.

PAPIRKERESKEDÉS
ÉS
KÖNYVKÖTÉSZET.

Sötét kamra díjtalan használatra.

Tessék árjegyzékét kérni.

Kwizda-féle Korneuburgi marha táppor.

Kiváló gyógyhatású és étvágygerjesztő szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára. Már 50 év óta használják a legtöbb istállóban étvágytalanságnál, hiányos emésztésnél, a tej minőségének megjavítására, a tehének tejelőképességének fokozására. Árak: 1/1 doboz K. 1.40, 1/2 doboz 70 fl. Csakis a fent rajzolt védjegy alatt árult a valódi. Kapható minden gyógyszerházban és droguistánál Ausztria-Magyarországon.

Főraktára: 9-? (500)

Kwizda Ferencz Jánosnál

cs. és kir. osztr. magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udv. szállító.
Kerületi gyógyszerész KORNEUBURG-ban, Bécs mellett.

Minden
háziasszony
és anya

üdvözölhető, aki az egészség,
takarékoság és józre való
tekintetből a Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé (mely
csakis az ismert eredeti
csomagokban valódi) hasz-
nálja.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J. VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI

Évizedek óta el vannak terjedve az egész világon a kevés azon család, a hol ez a páratlan házi gyógyszer hiányzik.

Ez labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, mint pl. zavar az agykerégekben, rájfájdalmak, széképtalmak, kólika, aranyer stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vörösvérnyestégek esetében s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, ápkor stb. E vértisztító labdacsokat nagy előnye, hogy szűzden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezetű bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr.
1 tekerés, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.

A pénz előzetes beklüldése után bérmentve:

1 tekerés	1 frt 25 kr.
2 tekerés	2 frt 30 kr.
3 tekerés	3 frt 35 kr.
10 tekerés	9 frt 20 kr.

Egyedül készítő és szétküldési főraktár:
Pserhofer J. gyógyszerész
Bécs, I. Singerstrasse 15.

Előzetes megküldésűl fogva a labdacsokat a legkülönbözőbb nyelvekben és nyelvek alatt utaztatnak, tehát mindenütt csak Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, amelyek dobozaiknak fedelén piros színben „Pserhofer” kézírása látható.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (szaját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézősége, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből fölölködtek, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítatnak és a mi a festék színtiszaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Caszino Szálloda

bérbe adó 700 frtért, berendezés átveendő, átvételhez 1000 forint szükséges. Bővebbet

Radó Vilmos

Fehérgyarmat.

CZEMENT,

sajtolt téglá, sárga és piros, elszigetelőlemez, gipsz.

„Legolcsóbb bevásárlási forrás.”

Legnagyobb raktár.

A beocsini cementgyár.

A kőbányai gőztéglagyár.

Az egeresi gipszgyár

egyedüli képviselője:

Stegmüller Árpád.

Debreczen, Kölcsei-utca 3.

Videki megrendelések pontosan teljesítettek.

Telefon 255.

Jó és olcsó órák,

3 évi jótállással privát ve-

vőknek

Konrád János

óragyára

arany, ezüst és ékszerárak szállító-háza

Brüx (Csehország)

Jó nickel-rem. óra frt. 3.75.

Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80

Valódi ezüst lánc frt. 1.20.

Nickel ébresztő óra frt. 1.95.

Czégem a cs. és k. birodalmi czimerral van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő-level van birtokomban. 15 -- 50

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1861-ben.

GANOFZKY LAJOS

fűszer, festék és magkereskedése

Debreczen, Kossuth-utca 1-ső szám.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett.

3 - 3

Alapítva 1861-ben.

Friss termésű magvak.

A vetési időnyre ajánlom mindennemű mezőgazdasági, konyhakerti és virágmagvaimat a legjobb termelőktől.

53 év óta fennálló magkereskedésem — mely mindenkor derekasan megálta helyét s mindenkor sikerült a sok nagyhangú reklam között is megtartani nagyszámú és előkelő vevőkörét. — dúsan el van látva a legjobb magvakkal, melyeket a legmérsékeltébb áron bocsájtok a vevő közönség rendelkezésére.

Eredeti francia és magyar luczerna, remek erdelyi lohere, — a m. kir. vetőmag vizsgáló állomás által arankamentességre és csiraképességre nézve megvizsgálva és leolmozva.

Valódi quedlinburgi répamagvak,

magas csiraképességgel s fajtiszta minőségben, mint:

Oberndorfi sárga, Veres óriás, Mamuth óriás, Sárga olajbogyó, Sárga Eckendorfi és Francia hízlaló cukorrépa.

Konyhakerti magvak nagy választékban.

Valódi erfurti virágmagvak, a legjobb minőségben kaphatók

KONTSEK GÉZA

előbb Gaszner Károly magkereskedésében

Debreczen, Kossuth-utca.

5-8

Bikszádi

ásványviz

árlappal

és

ismertető

könyvecskével

bérmentve szolgál

a

Kútkezelőség

Bikszád

(Szatmármegye).

BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet,

mely egyedüli a maga nemében több birn-ves egyetemi orvostanár és hírneves vidéki orvosok hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a bikszádi ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légsőhurut, hangszalag-hurut, vérképés ellen. — Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tudósucus-hurutnál és kezdődő gümörkőnél, továbbá alkalma- kitűnő eredményt értek el a zása által emészhetetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj- és epehólyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny- és idült női bántalmaknál, mint specificum vált be.

A Bikszádi viz bérleje s a sztojkaí viz főelárúsítói: **ALMER LAJOS és KÁROLY** nagybányai lakosok.**SZTOJKAI**

ásványvizet,

mint Erdély gyöngyét, nem hiába neveztek el magyar karlsbadi viznek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával: idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, valamint epe- kőbalyoknál, nemkülönbön czukorbetegségnél alkalmazva, valóságos csodákat művel, kitűnő hatású a Sztojkaí ásványviz a légvél, összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. — A Sztojkaí ásványviz dús szénasvartartalmánál fogva, akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital, párszáz rit- hosszas használata kitja. A — Sztojkaí ásványviz az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszas állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengerentúli szállítást. 12-?

Sztojkaí

ásványviz

árlappal

és

ismertető

könyvecskével

bérmentve szolgál

a

Forráskezelőség

Sztojka

u. p. Magyar-Lápos

(Szolnok-Dobokam.)

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ,

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárteremben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr, nagy üvegnek 90 krajczár

Videki megrendelések pontosan teljesítettek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik:

TÓTH BÉLA15-52 gyógyszerára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN** (Tisza-palota).

Debreczen, 1901. Nyomatott a város könyvnyomdájában. — 542

Svédgyógytorna

órákra jelentkezni

Dr. Szász Adolf orvosnál

Kossuth-utca 9. sz. a. lakáson.

Minden gépészeti vas- és érezőntemények nyers előállítására és kimunkálása.

Saját gyártmányú Kútszivattyúk

tökéletes kerti fecskendők és ülőpadok,

kitűnő szerkezetű

borsajtók, szállítószók és szemelő rosták.

Minden gőzmozdonyra alkalmazható

önműködő

szalmaetető

készülékek.

Debreczeni Vasöntő és géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi-utczában. A magyar műkertészek és kertgazdák orsz. egyesülete által aranyéremmel kitüntetve.

Építési

vastárgyak,

csatornaszemek,

csövek, aknaramák és fedlapok,

kerékvetők, kútszészék,

istállóoszlopok, zab-kagylók és szénarácsok

olcsó gyári árakon

házhöz szállítással.

Tűzálló téglák és anyagföldek.

Egyedüli raktár a gyártelepen.

Ügynökök és közbenjárók nem díjaztatnak!

Kazán- és műkovács-munkák, kerti- és sűrűcsok készítése.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél. Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéjegyészre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyszólvan minden gyógyszerárteremben kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.